

Alingsås 2010.04.12

Yttrande över samrådshandlingar för Naturreservatet HJORTMARKA.

Härmed lämnar Alingsås Naturskyddsförening synpunkter på de samrådshandlingar som har ställts ut under tiden 15/2 till 12/4.

Det skogs- och sjörika området Hjortmarka har mycket stora kvaliteter i flera avseenden trots att delar av området varit utsatt för intensivt skogsbruk. Miljö och landskap är varierande och det är viktigt att detta bevaras på ett betryggande sätt genom reservatsbildning och ändamålsriktiga skötselplaner. Området nyttjas i mycket stor utsträckning för friluftaktiviteter, särskilt inom en del mer strövvänliga delområden. Dessa verksamheter ska ges fullt stöd samtidigt som en viss utveckling kanske kan ske av vissa typer av populära aktiviteter. Men området innehåller också värdefulla mindre delområden med rik biologisk mångfald och dessa måste tillåtas en fullständigt fri utveckling. Föreningen anser att det är viktigt att särskilt dessa områden inventeras noga med avseende på fauna och flora så att artsammansättningen blir känd tillfullo.

Allmänna synpunkter

Naturskyddsföreningen anser att syftet med området är bra, och att föreslagna skötselåtgärder i stort sett är riktiga. Det är viktigt att stigar och friluftaktiviteter inom området inte skadar värdefull natur. För fågellivet är det t ex viktigt att det finns en rik naturlig markvegetation och en naturlig undervegetation som inte onödigtvis röjs bort. Särskilt viktigt är det att de mer sällan besökta och vildvuxna delarna av reservatet får utvecklas naturligt utan påverkan, och att ev. stigar här dras på naturens villkor. När det gäller områdets bevarandevärden så saknar föreningen ett särskilt omnämnande av den specifika miljön i dalgången längs Linnebäck från Kvarndammen ned till Fiskdammarna, liksom den miljö som finns i bergsbranterna från Linneforsanläggningen runt hela vägen upp mot Lilla Sundsjön. Båda miljöerna hyser en hel del lavar och mossor och bör inventeras ordentligt och framförallt lämnas helt orörda. Beträffande kulturhistoriska värden så vore det mycket önskvärt att den förklarande informationsskyltning av olika lämningar som finns/fanns ges en mer robust utformning och genomförs konsekvent inom hela området.

Synpunkter på skötselområdena

1. Tätortsnära üdellövskogar och blandskogar med üdellövsinslag.

All död ved och fällda träd bör lämnas kvar. En viss försiktighet med genomsikten, då undervegetationen är viktig för bl.a. sångare. I övrigt är det bra att granen tas bort, men i

vissa fuktiga lägen bör enstaka gamla granar kunna lämnas då de bidrar till den fuktiga och skuggiga miljön

- inom område 1F söder om fiskdammarna bör försiktighet iaktas längs bergsbranten. Endast ung gran längst ut bör tas bort. Lämna en hel del död ved vid första uttag, och i vissa lägen även fortsättningsvis.
- inom område 1G observera vad som sades ovan om bergsbranten. I väster finns dessutom en mindre våtmark på en platå som bör lämnas orörd (inklusive granarna).
- Område 1I återfinns inte på skötselplanekartan.

2. Kulturlandskap

- inom område 2C bör restaureringen ske med varsamhet. Det rika småfågellivet är beroende av den variation och rika undervegetation som ställvis finns.
- om område 2D avser dalen in mot skogen längst i öster av den öppna marken kring Hjortgården så är slutningarna be vuxna med bl.a. blåsippa och vätteros, varför åtgärder här bör ske med varsamhet.
- inom område 2E måste varsamhet iaktas med träden kring Linneback. Öppnas det för mycket så växer bäcken igen med bladvass. Vilken roll kommer Linnefors Flugfiskeklubb att ha? Klubben arrenderar dammarna och sköter så gott det låter sig göras området.
- Om inte skogen förändras kring Axels (omr. 2F), så lär det bli knepigt att sköta området som en löväng, igenväxningen har gått mycket långt.
- område 2G, røj endast ur kvarnruinen. En ledning på nersidan borgar för viss røjning i övrigt. Rör inte vegetationen för övrigt i dalens norra kant!

3. Strövvänliga barr- och blandskogar

- inom område 3E finns ett parti norr om stigen till Tollsjön med blandad sammansättning och delvis orörd karaktär, här bör ingen huggning ske (gränsen justeras)
- inom område 3J bör ”gammelgranar” lämnas.

4. Brukade skogar

Karaktären på skogarna är mycket skilda norr och söder om St. Kroksjön. Den äldre glesare och bärrika skogen på nordsidan borde kunna brukas kalhyggesfritt, så att dess karaktär i stor utsträckning kontinuerligt bibehålles.

5. Naturskog kring St. Kroksjön

Åtgärder för friluftslivet bör inte ske så att de medför fällning av träd. Träd som faller över stigar sågas bara av och får ligga kvar.

6. Sjöar

- Tollsjön bör förutom vad som föreslås kunna göras till en fiskesjö.
- Detsamma gäller möjligen för Iglasjön som skulle kunna ge ett mer exklusivt fiske. En förutsättning är dock att den inte är fisktom.
- St. Kroksjön arrenderas av Linnefors Flugfiskeklubb. Den Mjörnöring som sedan 1985 finns i den rotenonbehandlade sjön uppvisar en mycket dålig naturlig reproduktion (brist på lek- och uppväxtområden i tillrinnande bäckar). Beståndet upprätthålles genom stödutsättning av yngel från sjöns lekbestånd. Detta medför att produktionen är låg och att ett högst begränsat fiske kan bedrivas. Att notera är att sjön hyser ett mycket bra bestånd av flodkräfta från Sävveån (innan kräftpesten slog ut detta bestånd). Allt fiske och annan vattenaktivitet måste ske med iakttagande av största försiktighet för att inte smitta sjöns kräftor.

- Fiskdammarna arrenderas av Linneforsklubben och fisket är endast upplåtet för medlemmar.

7. Anläggningar för friluftsliv

- Det är viktigt att det någonstans stipuleras om ett ansvar för att hålla rent kring anläggningarna. Tyvärr är det så att så fort det finns någon form av ”fast anläggning” må så vara bara en eldplats eller ett vindskydd så tenderar det till att ansamlas skräp.

Slutligen hoppas föreningen att skyltning snarast sker på föreslagna ställen och att denna på ett pedagogiskt sätt ger en uttömmande information om Hjortmarkas stora värden och dess biologiska mångfald. Vidare ska stigsystem och leder tydligt visas och i skogen alltid vara väl utmärkta som föreslås.

Alingsås Naturskyddsförening/ Ingvar Andersson ordförande